

Játszik a család

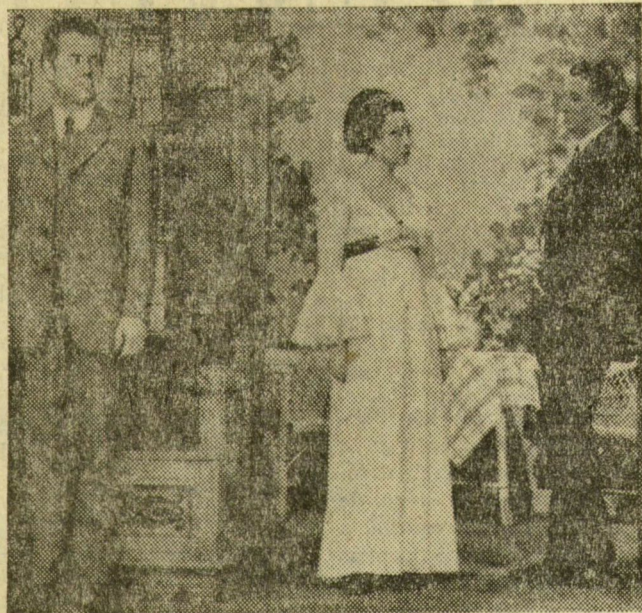
Ösbemutató a Játékszínben

Gyárfás Miklós színpadi alkotásai lényeg szerint olyanok, mint a laboratóriumokban lejáró kísérletek. Amiképpen a tudományoknak e műhelyeibe sem kerül bele a valóság a maga teljességében és szennyezettségében — nem hegyeket és erdőket hordanak ezekre a helyekre, hanem metszeteket, tiszta párlatokat — Gyárfás *dramaturgiai laboratóriumai*ban is ilyen valóságsmetszekkel és párlatokkal folyik a kísérletezés. Nem magával a durva valósággal tehát, hanem az emberi lét bizonyos *alapképleteivel*, a kísérlet céljaira összeválogatott elemeivel, konstruált szeleteivel.

De milyen lenyűgöző ez a kísérlet! Aki járt már igazi laboratóriumokban, tudhatja, milyen varázslatos a tervszerű munkának, a pontosságának és a kiszámítottságnak, az ismeretlen eredmény várásának az az izgalmak, amely ilyenkor mindenkit eltölt. Gyárfás kísérletei legalább ilyen izgalmasak és bravúrosak. A színpad tudományának igazi virtuóza vezeti ezeket a kísérleteket, pontosan, precízen, minden részletre és a részletek egymáshoz kapcsolódására ügyelve, a kívülálló számára váratlanul tűnő akadályokat imponáló biztonsággal legyőzve. Talán nem is tudományos kísérletek ezek, hanem inkább *bűvés-mutatványok*. Varázslás és játék a színpaddal, a nézőtérrel.

Aki nézi ezt az izgalmas *dramaturgiai* *artísta* *mutatványt*, minduntalan *Molnár Ferenc* jut az eszébe, a színpad nagy varázslója. Gyárfás mutatványai hozzá mérhetőek. Sőt bravúrban, matematikában, játékoságban Gyárfás talán a nagy elődnél is *ügyesebben* mozog a színpadi trapézok, kötelek és hálók között, még nagyobb rutinnal lendül át egyik trapézról a másikra; a produkció még feszültebb. Kevesebb viszont azzal, hogy Gyárfás *dramaturgiai* *tanulmányai*ban *jóval kevesebb* van a konkrét valóságból, mint Molnár darabjaiban. A valóságot Gyárfásnál — ha nem is minden darabjában, de a legtöbbben és a péntek este a Játékszínben ösbemutatóként látott új darabjában, a *Játszik a család*-ban feltétlenül — *valamiféle filozófia, intellektuális problematika* igyekszik pótolni. Képes-e? Természetesen nem. De ez itt most nem lényeges. *Más típusú darabról van szó*, s ennek a típusnak is, magától értetődően, helye van színpadjainkon.

A Játszik a család filozófiai magja az a kérdés, hogy az értelem, a fejlett, képzett, sőt gyógyszeres kezeléssel mesterségesen fejlesztett értelem megoldhatja-e az élet és az ember érzelmi problémáit. Aki olvasta Daniel Keyes nálunk nemrég megje-

Siflis József felvétele

A játék vége. Elmélkedés arról, hogy az értelem csak-ugyan megoldja-e érzelmi életünk problémáit (Király Levente, Molnár Piroska és Bozók István)

lent világsikerű könyvét, a *Virágot Algernonnak*, tudhatja, hogy ez a problematika — az amerikai írónál operációs úton történik az értelem fejlesztése — benne van az intellektuális élet levegőjében, méghozzá azzal a pesszimizmussal, illetve kételkedő szkepszissel, ahogyan Gyárfás és Keyes egyaránt válaszol rá. Azzal ugyanis, hogy erre az értelem *nem képes*, pontosabban bizonyos feltételekkel, fontos megszorításokkal képes.

Ne higgye persze senki, hogy mindez valami savanyú okoskodás közben derül ki a színpadi játékból. Gyárfás vígjátékot írt, méghozzá, mint már mondtuk, bravúros és virtuóz vígjátékot, s a filozófiai problematika ennek a nagyon szellemes és mulatságos játéknak a keretei között tárul fel a néző előtt. Egyetlen nehézség van csupán: a néző bevezetése a Gyárfás-féle *dramaturgiai laboratórium*ba. Koltay professzornak, a darab egyik fő figurájának — ő kísérletezik az agy gyógyszeres fejlesztésével — ugyanis az a hobbija, hogy évenként egyszer, a születésnapján, furcsa játékokat játszik a családjával. Indiánosdit például, most pedig, ebben a darabban, egy betöréses krimi. Ha ezt a kiindulást elfogadja a néző — a premier estéjén úgy láttuk, elfogadja — akkor már át is lendül a *dramaturgiai laboratórium*ba és egészen a játék végéig a kísérlet, a mutatvány rabja marad.

A szegedi színház kitűnő szereposztással, tartalmában átgondolt, kivitelében rendkívül pergő, friss tempójú, szellemes ötletekben gazdag, jó ritmusú és rendkívül mulatságos előadásban vitte a színre Gyárfás új vígjátékát. *Bozók István* rendezése és

Koltay professzor szerepében színészi közreműködése egyaránt a kidolgozottság, a ritmikus fordulópontok pontos kiépítése szempontjából adta meg az előadás alaphangját. A Játszik a család minden szereplője saját és a szerep lehetőségeinek *maximát* nyújtotta. Régen láttunk ilyen *egyenletes teljesítményekből* épült produkciót.

Koltay professzor feleségének szerepét a színház fiatal művésznője, *Molnár Piroska* játszotta, aki ismét bebizonyította, hogy tökéletes ura a mesterségének, hogy minden műfajban otthonosan mozog, hogy mindent meg tud csinálni a színpadon. A fiatal mérnök szerepét, aki bonyodalmakat okoz az előre kitervelt betöréses játék menetében, *Király Levente* alakította. Ő is mindent tud és mindent játszik; ebben a szerepben legjobb alakításaira emlékeztek. *Barta Mária* kitűnő, mint anyós — kitűnő a szerepe is —, *Károlyi István* apósa is szellemesen mulatságos. Erőteltjes *Szendró Iván* Ferije, s nagyon tetszett *Kállai Bori Klárika*.

A vígjáték stílusához és atmoszférájához illő díszleteket *Székel László* tervezte.

Ökrös László

Gyöngécske mustra

Tudósítások bőségesen érkeztek a múlt évben rendezett, 16. országos amatőrfilm-fesztiválról — elismerések, sőt, még lelkendezések is. A pesti mustrán díjat nyert tekercsek szegedi bemutatójának híre ezért különösen nagy érdeklődést keltett: a péntek esti vetítésen — szó szerint érte — szorongott a sok vendég.

A felajzott várakozást aztán szép lassan lehűtötték az egymást követő filmek. Az elsőként gépbe tett „Ösmagyar hirdető”-n még csak volt mit nevetni, és a másodjára látott „Egyszer volt” című munkát is joggal dicserő felcsattanó taps, ám a következő díjnyertesek már jóval kisebb elismerésre készlettek.

A már említett „Egyszer volt” című animációs filmen kívül — amely a gyufaszálak, gyufásdobozok, cigaretták, szivarok szerepeltetésével igazi félelmet keltve idézi fel a háborút — jóformán egy szalag sem közvetített letisztult gondolatokat. Akár az „Elneveztek profétának”, akár pedig az „Egy nap” című munkát említjük, egyikből sem tűnik elő a művet létrehívó igazi szándék. Az előbbiből semmiképp sem tudjuk meg, hogy a film készítője voltaképpen egy mai apostolnak, vagy ellenkezőleg, egy művészként álprofétának tartja-e az általa bemutatott falusi papot, s hasonlóképpen, a másik film sem ad többet két, tanyán élő öreg elkapkodott bemutatójánál... Még a nagydíjjal jutalmazott „Mercedes” is csak egy inkább szavak-

A piros lakkcipő

A lakkcipőkről az a kialakult vélemény, hogy általában a kényesebb lábbelik közé tartoznak. Hogy ezt tudta-e Zombori Pál szegedi lakosú olvasónk, amikor kislányának I. osztályú piros színű lakkcipőt vásárolt 37-es számban a Minőségi Cipőgyár szegedi szaküzletében 350 forintért, az mellékes. A legtöbb apa úgy van a vásárlással, hogy mindenből a lehető legjobbat akarja gyermekének juttatni. A lakkcipő fénye megtörik a hidegebb idő hatására, nem lehet cipőkrémmel gondozni, legjobban hozzá a babaoilaj. Más szakemberek másféle gondozási szert javasolnak a lakkcipők „patinájának” megtartásához. Ahány ház, annyi szokás. Tény, hogy Zombori Pál kislányának cipője november 20-tól január 31-ig a használhatatlanságig tönkrement. A cipőt az üzletben már azért sem cserélték ki, mert nincs meg a vásárlásról a blokk. Viszont most is olvasható a talpbélsőben a Mino védjegye, s az áru I. osztályú minősítése.

A reklamási előtt a cipő fejrézénél már repedést varrtak össze. A talpbélső olyan, mintha hóban-sárban jártak volna vele. A talp eleresztette a fejrést, s a panaszos legszívesebben kihajította volna az egész lábbelít a KUKA-tartályba, nem hogy visszaszégyenkezzen vele az üzletbe. Csakhogy 350 forintot kidobni két és fél hónap eltelte után —, csak a nagypénzűek tehetik meg. Igaz, ha Zombori Pál most vásárolta volna meg ugyanazt a cipőt, ugyancsak a Minóban, akkor 350 forint helyett mindössze 170 forintot kellett volna fizetnie. Az árleszállítás mértéke ugyanis a mai napig ennyire növekedett meg ennél a fazonú cipőnél.

A boltban úgy vélték, hogy a reklamási cipőt azért nem lehet kicserélni, helyette másikat adni, mert nem rendeltetészerűen használták. Lehetséges, hogy más vásárlók tisztában vannak a lakkcipők rendel-

tetészerű használatával. Kivétel, fel nem világosított emberek azért mégis vannak.

A cipőt majd megküldik a KERMI-nek Budapestre (Kereskedelmi Minőségvizsgáló Intézet), s majd annak véleményezése alapján határozzák el a cserét, vagy utasítják el véglegesen. Csakhogy amíg megjön a KERMI végzése, addig mi- ből jár Zombori Pál kislánya, akinek nincs otthon öthet pár cíője? Ilyen vitás esetek „nagyvonalúbb”, mindenképpen igazságosabb elintézéséhez lenne egy javaslatunk: cseréljék ki a cipőt feltételeken, azaz a vásárló kapjon egy másik pár cipőt azzal a megszorítással, hogy utólagosan fizeti ki a számlát, ha a KERMI véleménye nem marasztalja el a cipő minőségéért, hanem a vásárlót, aki azt nem rendeltetészerűen használta. Javaslatunkat helyénvalónak találta a Mino üzletvezetője is, hiszen a gyár és az üzlet érdeke közös: megtartani a mai vásárlót holnapra is.

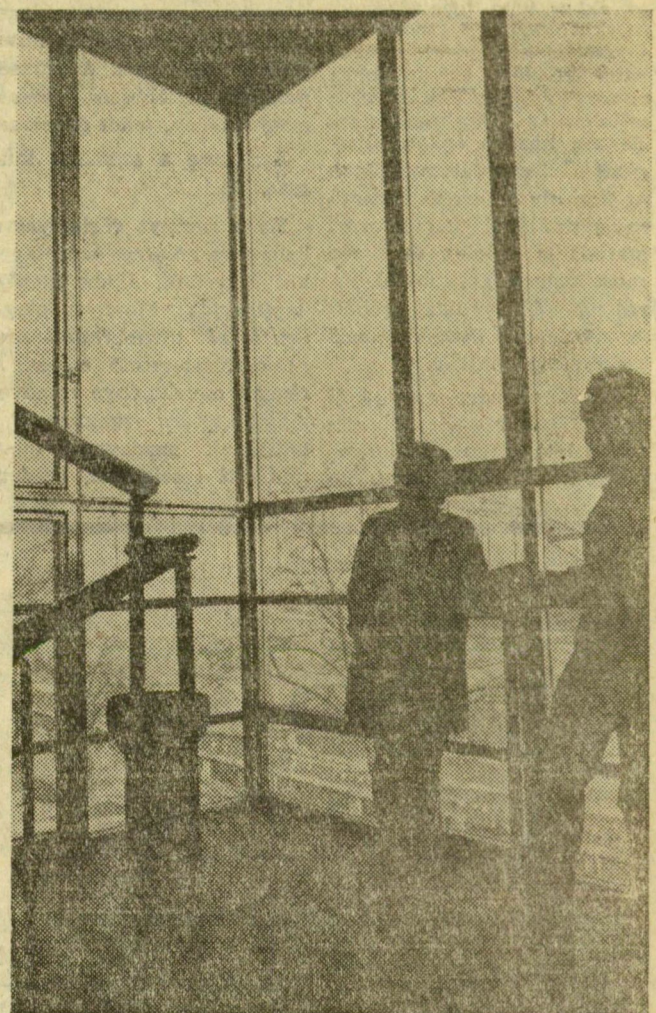
L. F.

Vitamindús levegő

N. G. Holodgovszkij akadémikus, ismert szovjet biológus kutatásai során nemrég bebizonyította, hogy az ember a kertben vagy az erdőben vitaminokat lélegez be. A tudós megállapította,

hogy a „kerti” vagy „erdei” levegő a fitoncidokkal (a növényi szervezetek által a mikrobák elleni védelemre kiválasztott anyagokkal) együtt néhány milligramm vitamint is tartalmaz. (MTI)

Épült: 1957—1969

Korányi Sándor rakpart 1.

(8.) A Tömörkény gimnázium szakközépiskolájában a tanulók kerámikus, díszítő szobrász és nyomdász képzésű szakképzettséget szereznek. Számukra készült a régi iskola mellett levő szűk, üres telken a háromemeletes, szintenként két-két tanteremmel berendezett épület, melynek legfelső emeletén műtermet alakítottak ki. Úrvezetett lépcsőházból szép kilátás nyílik a Tiszára. A Tarnai István tervei szerint készült épület szerényen, mégis elegánsan simul a Tisza-part hátsórába. Nyaranként sokszor rendeznek itt képzőművészeti vagy iparművészeti jellegű kiállításokat.

VASÁRNAP, 1969. FEBRUÁR 9.

DÉLMAGYARORSZAG 5

A SZEGEDI VÁROSGAZDÁLKODÁSI VÁLLALAT
alkalmi hómunkásokat felvesz
Jelentkezés naponta fél 7-től 7 óráig,
az alábbi helyeken:
SZEGED: Mikszáth Kálmán u. 3., Pacsirta u. 1.
(központi telep).
XS 569

A VOLÁN UTAZÁSI IRODA
társasutazást szervez
a jugoszláv tengerpartra, Petrovára
Teljes ellátással, 1—2—3 ágyas szállodai elhelyezéssel
7 napos út: 1280 Ft.
10 napos út: 1560 Ft.
A programban 1 napos tengeri hajókirándulás is szerepel. A részvételi díj nem tartalmazza a csoportos utlevél és az igénybevehető költőpénz összegét.
Jelentkezés:
VOLÁN IRODA, Szeged, Bajcsy-Zs. u. 28. sz.
XS 30 523

Ora, ezüst, hamisészser
javítását és gyöngy-
fűzést vállalunk.
Szegedi Órás Kisz
Szilárdi sgt. 43.
GIPSZ
korlátlanul
beszerezhető
AFESZ TŰZEP-telep, Kis-
zombor. Telefon: 20.